

Hyvinvointipalvelut

Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Hyvinvointipalvelujen toimiala vastaa hyvinvointipalvelujen kokonaisuudesta. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmä yhteensovittaa hyvinvointipalvelut-toimialan toimintaa. Hyvinvointipalvelujen hallinto sijaitsee Nurmes-talolla osoitteessa Kötsintie 2. Hyvinvointipalvelujen toimiala jakautuu neljään tulosalueeseen, jotka ovat opetus- ja koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aikapalvelut ja kulttuuripalvelut.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Opetus- ja koulutuspalvelut -tulosalueen tulosyksiköitä ovat Kirkkokadun koulu, Porokylän koulu, Valtimon koulu, Nurmeksen lukio ja Ylä-Karjalan kansalaisopisto. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat tulosyksikköinä Rekulan, Porokylän, Niksulan, Hannilan ja Pikku-Kaarlen sekä Nurmesjärven päiväkodit. Vapaa-aikapalvelujen tulosyksiköt ovat nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuripalveluissa on kolme tulosyksikköä: kulttuuritoimi, kirjastopalvelut ja museo. Museota on kaksi: Kötsin museo ja Ikolan museo. Vakinaista henkilöstöä on 182.

Toimialan tuottavuusohjelma

Toimialan tuottavuusohjelmasta päätetään hyvinvointilautakunnan talousarvio kokouksen yhteydessä.

Toimialan sisäinen valvonta

Kaupunginhallitus on 17.8.2020 §139 ja 7.9.2020 §156 ja kaupunginvaltuusto 2.9.2020 §56 käsitellyt ja päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksesta. Ohjeistuksessa todetaan mm. seuraavaa: Hyvinvointilautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan sekä konsernin tytäryhtiöiden tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Vuotta 2025 koskevia tavoitteita uhkaavia riskejä on kirjattu talousarvion valmistelutekstin lisäksi tulosalueiden toimintakortteihin. Keskeisenä seikkana sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyen on huomioitava:

1. Tiedon luotettavuus ja täydellisyys: toimialan johto ja esimiehet huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta.

2. Toimintaperiaatteiden, suunnitelmien, ohjeiden, lakien ja määräysten noudattaminen mm. virheiden ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että lakeja ja asetuksia sekä kaupungin päätöksiä, sääntöjä ja ohjeita noudatetaan.

3. Omaisuuden turvaaminen: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että resurssit turvataan mahdollisilta menetyksiltä, jotka aiheutuvat tuhlauksesta, väärinkäytöksestä, huonosta hoidosta, virheistä tai muusta sääntöjen vastaisesta toiminnasta.

4. Resurssien taloudellinen ja tarkoituksenmukainen käyttö: toimialan johto ja esimiehet varmistavat, että kaupungin resursseja käytetään järkevästi ja taloudellisesti

5. Tavoitteiden saavuttaminen ja tuloksellisuus: toimialan johto ja esimiehet valvovat, että toiminta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Toimialan johto ja esimiehet vastaavat siitä, että toimialan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisella tavalla.

Jokainen esimies vastaa siitä, että yksikön henkilöstön toimivalta ja vastuu on asianmukaisesti määritelty. Esimiehen on varmistuttava siitä, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan. Esimiehen on luotava edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tulostavoitteisiin pääsemiseen. Esimiehen on varmistuttava siitä, että alaiset hallitsevat tehtävänsä edellyttämät osa-alueet lainsäädännöstä ja toimintaohjeista.

Esimiesten on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja raportoitava niistä, mikäli havaitaan lainsäädännön, toimintaohjeiden tai toimielinten päätösten vastaista taikka muutoin virheellistä, tehotonta tai epätaloudellista toimintaa.

Toimialan riskienhallinta

Toimielimien ja vastuualueiden esimiehet vastaavat oman alueensa riskienhallinnan käytännön toteutuksesta ja sen ohjeistamisesta. Riskienhallintaprosessi perustuu - riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, - riskin toteutumisen vaikutusarviointiin (merkittävyys) ja riskin toteutumisen todennäköisyyteen, - mahdollisuuden hallita riskiä eri menetelmillä (valvonta) sekä - riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Hyvinvointipalveluiden tehtävä on turvata toimialan palveluiden tarjonta asukkailleen. Erilaiset häiriöt ja vahingon mahdollisuudet, jotka aiheutuvat monista tekijöistä, saattavat vaarantaa palveluiden tuottamisen. Riskejä sisältyy turvallisuuteen, talouteen, tietoliikenteen toimivuuteen, palvelujen laatuun, henkilöstön osaamiseen, hyvinvointiin, rekrytointiin ja kiinteistöihin.

Tavoitteita uhkaavia riskejä on ensin arvioitu yleisellä tasolla ja jäljempänä tulosalueittain:

Kunnan taloustilanteen merkittävä heikkeneminen vuosina 2024-2026.

- on todennäköinen ja vaikutus on merkittävä

Rakennuksiin ja kiinteistöön kohdistuvat riskit ja uhat, jotka saattavat johtaa rakennusten tai sen osien sulkemiseen mm. tulipalon, vesivahingon tai ilkeiden seuroksena.

- ei kovin todennäköinen, mutta vaikutukset olisivat merkittävät.

Ulkopuolinen uhka henkilön tai lähistöllä tapahtuneen suuronnettomuuden johdosta.

- ulkopuoliseen uhkaan on varauduttava päivittäin
- uhka ei ole kovin todennäköinen, mutta vaikutukset olisivat merkittävät
- varautumissuunnitelma on laadittu kevään 2024 aikana koko toimialalle

Epidemian tai pandemian uusi aalto ja laajeneminen paikallisella tasolla ja sen kautta muodostuva henkinen kuormittavuus sekä mahdolliset tilojen sulkemiset, henkilökunnan sairauspoissaolot ja sijaistarpeen huomattava kasvu.

Henkilöstöpula (kelpoisuuden puuttuminen) erityisesti varhaiskasvatus- ja opetus- ja koulutuspalveluissa

- on edelleen todennäköinen

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen ja kunnallisen opetushenkilöstön uusi työehtosopimus vuosille 2022-2025

- talouteen vaikuttava riski, koska uuden sopimuskauden palkkataso on noussut merkittävästi. Uuden sopimuskauden neuvottelut käynnistyvät keväällä 2025

Hyvinvointipalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-6/2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	142 350	0	142 350	57 084	-85 266	40,1 %
Maksutuotot	178 100	0	178 100	116 734	-61 366	65,5 %
Tuet ja avustukset	210 296	0	210 296	188 127	-22 169	89,5 %
Muut toimintatuotot	57 900	0	57 900	34 361	-23 539	59,3 %
Toimintatuotot	588 646	0	588 646	396 305	- 192 341	67,3 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-13 137 145	0	-13 137 145	-6 130 948	7 006 197	46,7 %
Palkat ja palkkiot	-10 613 553	0	-10 613 553	-4 951 070	5 662 483	46,6 %
Henkilösivukulut	-2 523 592	0	-2 523 592	-1 179 878	1 343 714	46,8 %
Eläkekulut	-2 229 252	0	-2 229 252	-1 023 087	1 206 165	45,9 %
Muut henkilösivukulut	- 294 340	0	- 294 340	- 156 791	137 549	53,3 %
Palvelujen ostot	-4 601 437	0	-4 601 437	-2 356 267	2 245 170	51,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 471 693	0	- 471 693	- 180 993	290 700	38,4 %
Avustukset	- 479 000	0	- 479 000	- 234 144	244 856	48,9 %
Muut toimintakulut	-4 227 411	0	-4 227 411	-2 112 510	2 114 901	50,0 %
Toimintakulut	-22 916 686	0	-22 916 686	-11 014 862	11 901 824	48,1 %
Toimintakate	-22 328 040	0	-22 328 040	-10 618 557	11 709 483	47,6 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	- 195 000	0	- 195 000	- 101 271	93 729	51,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	- 195 000	0	- 195 000	- 101 271	93 729	51,9 %
Tilikauden tulos	-22 523 040	0	-22 523 040	-10 719 881	11 803 159	47,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-22 523 040	0	-22 523 040	-10 719 881	11 803 159	47,6 %

Kulttuuripalvelut

Tavoitteet

Tulosalueen yleiskuvaus

Kulttuuri-, kirjasto- ja museopalvelut muodostavat kulttuuripalvelujen tulosalueen. Kulttuuripalvelut luovat mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiseen sekä järjestävät tapahtumia, näyttelyitä ja muita kulttuuritilaisuuksia.

Nurmeksen kaupunginkirjasto palvelee Nurmes-talossa, Valtimon lähikirjastossa ja kirjastoautossa. Henkilöstöön kuuluvat kirjastonjohtaja, kaksi kirjastonhoitajaa, kaksi kirjastovirkailijaa ja yksi kirjastovirkailija-autonkuljettaja.

Kulttuurityön henkilökuntaan kuuluvat kulttuuripäällikkö ja kaksi esitysteknikkoa. Kulttuurityö keskittyy erityisesti Nurmes-talon Hannikaisen salin ja galleria Tykon toimintaan.

Nurmeksen museo palvelee kahdessa toimipaikassa. Kötsin museo toimii Nurmes-talossa. Ikolassa toimivat ulkomuseoalue, toimisto, konservointi- ja säilytystilat sekä pirtti, joka toimii myös kokous- ja juhlatilana. Henkilökuntaan kuuluvat museonjohtaja, museoamanuenssi, museoassistentti ja museomestari.

Tulosalueen riskienhallinta

1. Ongelmat henkilöstön saatavuudessa

Rekrytointiongelmat aiheuttavat henkilöstön kuormittumista, kun yksiköissä on vajausta työntekijöiden määrässä.

2. Niukka henkilöstömitoitus

Yksiköiden henkilöstömitoitukset ovat niin pienet, että yhdenkin henkilön pitempi poissaolo aiheuttaa ongelmia.

3. Suuret muutokset käyttötalouden määrärahoissa

Määrärahojen leikkaaminen vaikuttaa omaan ja paikkakunnan yhdistysten toimintaan.

4. Ongelmat toimitiloissa

Toimitiloissa ilmenevät puutteet ja vauriot vaativat nopeaa reagointia, joka ei aina toteudu.

Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		Tot. %
				6/2025	Poikkeama	
Toimintatuotot	29 200	0	29 200	30 726	1 526	105,2 %
Toimintakulut	-1 956 424	0	-1 956 424	- 975 256	981 168	49,8 %
Toimintakate	-1 927 224	0	-1 927 224	- 944 530	982 694	49,0 %
Suunnitelman muk. poistot	- 155 200	0	- 155 200	-76 043	79 157	49,0 %
Tilikauden tulos	-2 082 424	0	-2 082 424	-1 020 589	1 061 835	49,0 %

Hyvinvointilautakunta päättää alkuvuodesta erillishaun perusteella avustuksista merkityille tapahtumille, joille varataan v.2025 talousarviossa 30 000 euroa. Tämä summa sisältyy kulttuuripalvelujen avustuspäämäärään.

Talousarviovuoden tavoitteet

Sektori	Strategian tavoite	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Vastuuyksikkö	Tila
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Kulttuuripalvelut toimivat mahdollistajana ja tapahtuma-alustoina muille toimijoille. Kulttuuripalvelut lisäävät yhteisöllisyyttä ja vahvistavat paikallisidentiteettiä. Mittarit: jaetut avustukset, asiantuntijapalveluiden määrä, muiden toimijoiden tapahtumien määrät kulttuuripalvelujen tiloissa, paikallisuuteen liittyvien tapahtumien määrä.	Kirjastossa on pidetty kolme ulkopuolisten tahojen järjestämää tapahtumaa. Hyvinvointilautakunta on jakanut toiminta- ja kohdeavustukset kulttuuritoimintaan ja ennalta ehkäisevään toimintaan yhteensä 81 000 euroa. Avustuksen saajia oli yhteensä 36 eri tahoa. Galleria Tykossa järjestettiin kaksi paikallisuuteen liittyvää näyttelyä ja Hannikaisen salissa 17 paikallisuuteen liittyvää tilaisuutta. Hannikaisen salissa toteutui 20 muiden kuin kaupungin järjestämää tilaisuutta. Museoissa järjestettiin 18 tapahtumaa, joista 8 oli museon omia tapahtumia ja 10 muiden järjestämiä tapahtumia. Museoissa järjestettiin kolme paikallisuuteen liittyvää vaihtuvaa näyttelyä. Asiantuntijapalveluja annettiin 96 kpl. Kaikki Ikolon museon viljelypalstat (15 kpl) ovat käytössä tänäkin kesänä veloituksetta.	Koko tulosalue	Toteutunut
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu	Asiakkaat löytävät kirjasto-, museo- ja	Kirjastossa on ollut 41 938 asiakaskäyntiä:	Koko tulosalue	Toteutunut

	tavoite (Hyvinvointi)	kulttuuripalvelut. Mittarit: kävijämäärät kirjastossa, näyttelyissä ja tilaisuuksissa, lainausmäärät kirjastoissa ja kirjastoautossa.	pääkirjastossa 21 633, Valtimon lähikirjastossa 9 626 ja kirjastoautossa 10 679 käyntiä. Lainamäärä on ollut yhteensä 36 793 lainaa, joista pääkirjastossa 23 505, Valtimon lähikirjastossa 6 554 ja kirjastoautossa 6 734 lainaa. Kirjaston järjestämissä tapahtumissa on ollut 107 kävijää. Kulttuuritilaisuuksien kävijämäärä oli yhteensä 2 326 henkilöä. Galleria Tykon näyttelyissä vieraili 13 800 kävijää. Museon näyttelyissä vieraili 4 827 kävijää.		t osittain
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Kulttuuripalvelut ovat lasten ja nuorten saavutettavissa. Mittarit: ryhmävierailujen määrät museossa ja kirjastossa, tapahtumien määrä.	Lasten ja nuorten ohjatuissa kirjastovierailuissa on käynyt 149 lasta ja nuorta. Lisäksi kirjastoauto Ilona on vieraillut säännöllisillä reiteillään kaikilla kouluilla ja päiväkodeilla. Varhaiskasvatus- ja koululaisryhmät ovat lainanneet aineistoa yhteisökorteillaan, ja kirjasto on pyynnöstä kerännyt aineistopaketteja opettajien toivomista aiheista. Metsäeskareiden kanssa järjestettiin kirjavinkkausprojekti. Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkosto	Koko tulosalue	Toteutunut

			n tarjoamaan runoesitykseen osallistui 15 lasta. Lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuritapahtumia oli kahdeksan kappaletta ja niihin osallistui yhteensä 934 lasta ja nuorta. Museossa vieraili 17 ryhmää, joista 7 oli opiskelija-, koululais- tai päiväkotiryhmiä. Metsäeskareiden toiminta järjestettiin Ikolan museon pirtissä ja ulkomuseoalueella. Rekulan Mesikämmenille järjestettiin perinnetyöpaja. Hyvärilän kansainvälisen nuorisotyötoiminnan kanssa jatkettiin tiivistä yhteistyötä.		
IMAGO	Tulosalueen muu tavoite (Imago)	Museo osallistuu Vanhan Kauppalan alueen ja muiden Rky-alueiden kehittämiseen. Keinoina ovat tapahtumayhteistyö, asiantuntijalausunnot ja laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Mittarit: asiantuntijalausunnot, tapahtumat, verkostotapaamiset.	Museo osallistui yhdeksään (9) kulttuuriympäristötyöhön liittyvään tapaamiseen ja tapahtumaan. Rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä lausuntoja annettiin niinkään yhdeksän (9) kappaletta.	4170 Museo	Toteutunut osittain
ELINVOIMA	Tulosalueen muu tavoite (Elinvoima)	Kulttuuripalvelut tukee nuorten osallistumista yhteistyössä	Kirjastossa työelämään tutustui yksi TET-oppiilas ja kesällä kaksi nuorta oli töissä	Koko tulosalue	Toteutunut osittain

		oppilaitosten ja muiden nuorisotoimijoiden kanssa. Mittarit: TET-jaksojen määrä, projektien ja oppimistehtävien määrät, toteutuneet tapahtumat.	kesätyösetelillä. Juuri valmistuneen ylioppilaan kuvataidediplomityö oli esillä kirjastossa kesäkuussa. Museo palkkasi kaksi nuorta kesäoppaiksi Ikolan museoon. Ikolan museossa järjestettiin nuoren tanssitaiteenopiskelijan tanssiesitystapahtuma tammikuussa. Kulttuurityö oli mukana toteuttamassa Nurmeksen lukion vanhojen tansseja, Kansainvälisen tanssin päivän tapahtumaa, musiikkiopiston konsertteja sekä Nurmeksen Seppöjen tanssijaoston ja tanssistudio SunShow'n näytöksiä.		
--	--	---	---	--	--

Opetus- ja koulutuspalvelut

Tavoitteet

Tulosalueen yleiskuvaus

Opetus- ja koulutuspalvelujen tavoitteet määritellään velvoittavasti valtakunnallisissa opetussuunnitelmien perusteissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Paikallistasolla koulujen toimintaa ohjaa tavoitteineen kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset lukuvuosisuunnitelmat. Lisäksi toiminnan perustana on perusopetus- ja lukiolait.

Opetus - ja koulutuspalvelut muodostuvat perus- ja lukio-opetuksen sekä kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä. Perusopetuksen oppilasmäärä on budjettia laadittaessa 764 oppilasta, josta esioppilaita 73. Perusopetusta annetaan Porokylän (vuosiluokat 1-6), Kirkkokadun (vuosiluokat 1-9) ja Valtimon (vuosiluokat 1-9) kouluissa sekä lukio-opetusta Nurmeksens lukiossa. Esiopetus järjestetään varhaiskasvatusyksiköissä. Lukio sijaitsee yhteisellä campus-alueella Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän omistaman Nurmeksens ammattiopiston kanssa. Nurmeksens lukiossa opiskelee 108 opiskelijaa. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään useissa eri toimipisteissä eri puolilla Nurmesta keskimäärin 4 400 tuntia lukuvuodessa. Tuntimäärän vähennys lukuvuoteen 2023-2024 verrattuna johtuu vapaaseen sivistystyöhön kohdistuvista valtionosuusleikkauksista.

Opetus- ja koulutuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-	Poikkeama	Tot. %
				6/2025		
Toimintatuotot	363 096	0	363 096	282 745	-80 351	77,9 %
Toimintakulut	-13 220 780	0	-13 220 780	-6 290 383	6 930 397	47,6 %
Toimintakate	-12 857 684	0	-12 857 684	-6 007 639	6 850 045	46,7 %
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	-20 987	-20 987	0,0 %
Tilikauden tulos	-12 857 684	0	-12 857 684	-6 028 655	6 829 029	46,9 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Sektori	Strategian tavoite	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Vastuuyksikkö	Tila
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Paikalliseen opetussuunnitelman laadinta ja toimeenpano koskien oppimisen tukeen liittyvistä muutoksista 1.8.2025 alkaen	Perusopetus: opetussuunnitelman päivitys toteutuu maakunnallisen yhteistyön tuella alkaen syksystä 2025. Lukio: lops-muutos hyväksytty lautakunnassa 12.6.2025. Lukio: muutokset opetussuunnitelmaan on tehty ja hyväksytty kesäkuun	4111 Perusopetus	Toteutunut osittain

			hyvinvointilautakunnassa.		
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Perusopetuksen tuntijaon muutosten kohdentaminen luokka-asteille opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusohjelmakortin mukaan kevään 2025 aikana	Perusopetuksen tuntijaon muutokset on kohdennettu luokka-asteille.	4111 Perusopetus	Toteutunut
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Perusopetuksen päättävästä ikäluokasta 100% saa päättötodistuksen lukuvuoden lopussa	Valtimon koulussa päättötodistuksen sai 100 % ja Kirkkokadun koulussa 97 % perusopetuksen päättävästä ikäluokasta.	4111 Perusopetus	Toteutunut osittain
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmästä vähintään 70% on integroitu perusopetuksen ryhmiin	Valmistavaa opetusta järjestettiin lukuvuonna 2024 - 2025 Kirkkokadun yhtenäiskoulussa. Ryhmästä 100 % integroitiin perusopetuksen ryhmiin tai siirtyi toiseen kouluun.	4111 Perusopetus	Toteutunut osittain
IMAGO	Tulosalueen muu tavoite (Imago)	Opettajien kelpoisuusaste vähintään 95%	Lukio: kelpoisia opettajia 94 %. Kirkkokadun koulu: kelpoisia opettajia 93 %. Porokylän koulu: kelpoisia opettajia 77 %. Valtimon koulu: kelpoisia opettajia 85 %. Keskiarvo: 89 %	4110 Koulutuspalvelut	Toteutunut osittain
ELINVOIMA	Tulosalueen muu tavoite (Elinvoima)	Laaditaan kevään 2025 aikana perusopetuksen resurssikartoitus (talousanalyysi, henkilötyövuodet, vakanssitiedot, tuottavuuspotentiaali)	Resurssikartoitus on valmistunut Vertikal Oy:n tekemänä.	4111 Perusopetus	Toteutunut

Vapaa-aikapalvelut

Tavoitteet

Tulosalueen yleiskuvaus

Vapaa-aikapalvelujen tulosalue muodostuu liikuntapalveluista ja nuorisopalveluista.

Liikuntapalvelut vastaa liikuntapalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja palvelujen tuotannosta. Ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia liikuntapalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Uimaopetusta järjestetään kesäisin lapsille kylpylässä ja uimarannoilla.

Nuorisotyöpalvelut ostetaan Hyvärilän nuoriso - ja matkailukeskus Oy:ltä. Nuorten paja Apajan toimintaa ja etsivän toimintaa tuetaan kuntaosuudella. Nuorten työllistymistä tuetaan kesätyösetelein. Pielisen 4H-yhdistyksen kanssa jaetaan nuorille yritysseteleitä, jolla tuetaan nuorten perustamia yrityksiä. Nurmeslaisten lasten ja nuorten harrastustoimintaa tuetaan juniorikortilla, joka jaetaan kaikille peruskoululaisille koulujen kautta vuoden alussa. Juniorikorttia voi käyttää mm. kaupungin metsästyslupa- ja kaupungin omistamille maille.

Liikunta-, nuoriso- ja kyläyhdistysten toimintaa tuetaan toiminta- ja kohdeavustuksin sekä erilaisten tapahtumien järjestämisessä.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Vapaa-aikapalveluiden osalta keskeiset vuotta 2025 koskevat toimintaa uhkaavat riskit, on epidemian tai pandemian esiintyminen paikallisesti ja sen myötä erityisesti riskiryhmille suunnattujen ennaltaehkäisevien liikuntapalvelujen tilapäinen keskeytyminen.

Lisäksi riskinä on yleisten liikuntapaikkojen, erityisesti sisäliikuntatilojen tilapäiset käyttörajoitukset ja mahdolliset sulkemiset.

Suunnitellut soveltavan liikunnan ryhmät eivät toteudu. Ikäihmisten ennaltaehkäisevää päivä kuntoutusta ei voida järjestää. Yhdistys-, seura- ja harrastustoiminta ei pysty toimimaan täysipainoisesti, jolloin vaikutus kohdistuu juniorikorttien käyttöön. Vapaa-aikapalveluissa ostetaan suurin osa palveluista, joten palveluntuottajissa tapahtuvat odottamattomat muutokset vaikuttavat toimintaan.

Vapaa-aikapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		
				6/2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	87 400	0	87 400	20 569	-66 831	23,5 %
Toimintakulut	- 732 302	0	- 732 302	- 480 320	251 982	65,6 %
Toimintakate	- 644 902	0	- 644 902	- 459 751	185 151	71,3 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	- 644 902	0	- 644 902	- 459 751	185 151	71,3 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Sektori	Strategian	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Vastuuyksikkö	Tila
---------	------------	-------------------	---------------	---------------	------

	tavoite			ö	
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Juniorikorttien käyttö 7-16-vuotiaista lapsista ja nuorista vähintään 45 % ottaa juniorikortin käyttöön.	Juniorikortin on tarkastelujakson loppuun mennessä ottanut käyttöön 29 prosenttia 7-16-vuotiaista lapsista ja nuorista.	4185 Liikuntapalvelut	Toteutunut osittain
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Nuorten kesätyösetelit Kesätyösetelien kautta nuorten työllistyminen yhdistyksiin, yrityksiin ja yhteisöllisiin tapahtumiin. Vähintään 70 nuorta työllistyy kesätyösetelin kautta.	Kesätyöseteleitä oli noudettu 171 kappaletta tarkastelujakson loppuun mennessä.	4190 Nuorisopalvelut	Toteutunut osittain
IMAGO	Tulosalueen muu tavoite (Imago)	Retkeilyreitit (Talonpojan taival) rakentamisen loppuunsaattaminen ja reittien kunnossapidon varmistaminen yhteistyössä kaupunkirakennepalveluiden kanssa.	Reitti Murtovaarasta Hiidenportille on valmis.	4185 Liikuntapalvelut	Toteutunut osittain

Varhaiskasvatuspalvelut

Tavoitteet

Tulosalueen yleiskuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen tarjoaminen nurmekselaisille lapsiperheille. Nurmeksessa on kuusi päiväkotia: Pikku-Kaaren, Hannilan, Rekulan, Porokylän, Niksulan ja Nurmesjärven päiväkodit. Perhepäivähoitajia on työsuhteessa tällä hetkellä 12 sekä yksi varahenkilö ja tarpeen mukaan palkataan uusia määräaikaista perhepäivähoitajia. Päiväkodeissa työskentelee 71 työntekijää. Päiväkodeissa toimii koko - ja osapäivähoito sekä esiopetus. Varhaiskasvatuksen hallinnossa työskentelee kokopäiväisesti 6 henkilöä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä on vähentynyt. Kahden satelliittiryhmän ja avoimen päiväkodin toiminta on lakkautunut 1.8.2024 alkaen. Satelliittiryhmien lakkautumiseen vaikuttavana tekijänä on ollut alle kolmi-vuotiaiden lasten määrän väheneminen. Alle kolmi-vuotiaiden yhtä työntekijää kohden saa olla 4 lasta ja kolme sekä yli kolmi-vuotiaiden ryhmässä saa yhtä aikuista kohden olla 7 lasta. Varhaiskasvatuksessa on runsaasti määräaikaista sekä sijaisena työskentelevää henkilöstöä, koska päteviä varhaiskasvatuksen opettajia on ollut vaikeaa saada.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, riskit ja niiden vaikutukset:

Varhaiskasvatuksen osalta keskeinen toiminnan tavoitteita sekä esiopetuksen pedagogisia tavoitteita uhkaava riski on mahdollisen pandemian voimistuminen ja esiintyminen varhaiskasvatusyksiköissä sekä hoitopaikkojen riittävyys:

- * sijaisten saaminen erityisesti tilanteissa, jossa varhaiskasvatus joudutaan järjestämään poikkeustilanteissa ja poikkeusoloissa, on erittäin haasteellinen
- * oman toimen ohella ja oman toimen ulkopuolella tehtävien töiden merkittävä kasvu
- * riskinä on myös mahdollisista poikkeusjärjestelyistä aiheutuva henkilöstön ja lasten vanhempien kuormittuvuus ja stressitekijät
- * varhaiskasvatuksen maksutuottojen toteutumiseen kohdistuu toimintakaudella epävarmuustekijöitä johtuen valtakunnallisesta linjauksesta, jolla nostettiin tulorajoja, jonka pohjalta päivähoitomaksut määräytyvät (maksutuotot pienenevät)
- * varhaiskasvatustarpeen ennakointi koko toimintakaudelle
- * kelpoisuuden omaavan henkilöstö saaminen vakinaisiin ja määräaikaisiin virka/työsuhteisiin
- * kelpoisuuden omaavaa henkilöstöä ei saada erityisesti tilanteissa, jossa hoitopaikkojen kysyntä ylittää vapaana olevien hoitopaikkojen määrän
- * pysyvä henkilöstöpula

Varhaiskasvatuksen osalta ei budjettia laadittaessa ole näköpiirissä fyysisessä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia.

Varhaiskasvatuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA 2025	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 1-		
				6/2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	101 800	0	101 800	61 652	-40 148	60,6 %
Toimintakulut	-6 751 472	0	-6 751 472	-3 075 332	3 676 139	45,6 %
Toimintakate	-6 649 672	0	-6 649 672	-3 013 681	3 635 991	45,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-39 800	0	-39 800	-4 240	35 560	10,7 %

Tilikauden tulos -6 689 472 0 -6 689 472 -3 017 921 3 671 551 45,1 %

Talousarviovuoden tavoitteet

Sektori	Strategian tavoite	TA-vuoden tavoite	Toteuma 30.6.	Vastuuyksikkö	Tila
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Lähiympäristön, metsän, hyödyntäminen varhaiskasvatuksen oppimisympäristönä. Toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen näkökulma. Tavoitteena on, että jokaisessa varhaiskasvatusyksikössä on yksi Suomen ladun metsämörri-ohjaaja koulutuksen käynyt henkilö. Laatutunnuksen voi hakea, kun toiminta on ollut käynnissä vuoden.	Lähiympäristöä ja läheisiä metsiä hyödynnetään hyvin varhaiskasvatusryhmissä. Laatutunnusta haetaan loppuvuodesta ja henkilöstöä koulutetaan määrärahojen puitteissa.	Koko tulosalue	Toteutunut osittain
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä pyritään liikkumaan varhaiskasvatuksen suositusten mukaisesti.	Toteutunut. Henkilöstöä on koulutettu Pohjois-Karjalan liikunta ry:n ohjaamalla alle kouluikäisten liikuntakoulutuksella. Niksulan päiväkodissa on käytössä liikkuva päiväkotikoti.	Koko tulosalue	Toteutunut
HYVINVOINTI	Tulosalueen muu tavoite (Hyvinvointi)	Metsä-/luontopäiväkodin toiminnan vakiinnuttaminen ja toimintamallin kehittäminen.	Toteutunut, kota valmistuu Rekulan päiväkodin lähelle elokuun 2025 aikana.	Koko tulosalue	Toteutunut
ELINVOIMA	Tulosalueen muu tavoite (Elinvoima)	Laaditaan kevään 2025 aikana varhaiskasvatuksen resurssikartoitus (talousanalyysi, henkilötyövuodet,	Vertikal Oy on laatinut varhaiskasvatuksen resurssikartoituksen keväällä 2025.	Koko tulosalue	Toteutunut

		vakanssitiedot, tuottavuuspotentiaali)			
--	--	---	--	--	--